

Gradska knjižnica Rijeka

Kultura svima — inkluzivna najava programa riječkih institucija u kulturi za prosinac 2025.

Gradska knjižnica Rijeka

Pripremila udruga Kultura svima svugdje u sklopu projekta Kultura svima uz pomoć partnera, Udruge gluhih i nagluhih PGŽ te Udruge slijepih PGŽ.

Program Gradske knjižnice Rijeka za prosinac 2025.

Predavanje "Povijest masonerije u Rijeci"

Tko su bili riječki masoni? Gdje su se sastajali? Koju su ulogu igrali u razvoju grada?

Rijeka je kroz svoju povijest bila izložena snažnim i dinamičnim procesima koji su oblikovali njezin kulturni i društveni identitet. Od stjecanja statusa slobodne luke do razdoblja corpus separatum, grad je neprestano „tekao“ vlastitim povijesnim tijekom, nastojeći pronaći ravnotežu među političkim silama u čijem se središtu našao. Na toj povijesnoj pozornici iznizali su se brojni fenomeni, no rijetko je koji toliko intrigantan kao pojava slobodnog zidarstva, odnosno masonerije. Zbog svoje zagonetnosti, „tajno društvo“ je do suvremenog doba ostalo središnja točka mnogih rasprava kao i učestali „gost“ u hrvatskom medijskom prostoru. Ne čudi dakle da su značajan trag u etapi ranonovovjekovne riječke povijesti ostavili upravo masoni.

[Prijave su putem obrasca.](#)

O predavaču

Benjamin Novosel, (rođ. 1999. godine) univ. bacc. hist. et. phi, student je diplomskog studija povijesti i filozofije na Sveučilištu u Rijeci. Istraživački se bavi ranonovovjekovnim razdobljem, s posebnim naglaskom na povijest slobodnog zidarstva u okviru Habsburške Monarhije. Završni rad je posvetio povijesti slobodnog zidarstva u Varaždinu, a trenutno radi na knjizi vezano uz istu tematiku. Uz znanstveni rad, razvija i seriju javnih predavanja posvećenih povijesti masonstva na hrvatskim prostorima, s ciljem popularizacije i reinterpretacije ove kompleksne kulturno-povijesne pojave.

Predstavljanje knjige "Žena vrijedna žudnje" autorice Edit Brđanović

U utorak, 2. prosinca u 18 sati u Gradskoj knjižnici Rijeka održat će se predstavljanje knjige "Žena vrijedna žudnje" autorice Edit Brđanović. Predstavljanju romana uz autoricu sudjelovat će Miroslav Gakić, književnik i urednik romana, Anita Šehić, prof. hrvatskog jezika i književnosti te dr. sc. Davor Brđanović. Program će voditi i odabrane dijelove teksta čitati akademska glumica Ana Marija Brđanović.

[Prijave na događanje primaju se putem obrasca ovdje.](#)

Protagonist ovog ljubavnog romana je novinar, Jordan Lukšić, koji preispituje svoje strahove i traume nakon saobraćajne nesreće u kojoj mu smrtno stradava supruga. Stalni osjećaj neprilagođenosti pokušava zatamiti kratkim ljubavnim avanturama. Jedna od tih avantura je i mlada slikarica Vida Matanović s kojom ulazi u strastvenu vezu te je uvjeren da je ponovno

pronašao ljubav. Čini se da veza s Vidom djeluje iscjeljujuće na Jordana, no čitatelj će otkriti kako se Jordanov život mijenja iz korijena i na sasvim neočekivani način. Ovaj ljubavni roman prikazuje i preispituje uvjerenja koja čine vezu između muškarca i žene. Također se bavi odnosom između roditelja i djeteta. Jordanova idealizacija ljubavi u pojavi Vide postaje u konačnici njegova fikcija iz koje više ne može naći izlaz.

Večer poezije: predstavljanje knjige "Petolisna djetelina: niz kasen-rengi"

U četvrtak, 4. prosinca u 18 sati u Gradskoj knjižnici Rijeka održat će se predstavljanje knjige "Petolisna djetelina: niz kasen-rengi"

Petolisna djetelina je svojevrsna haiku razglednica, s 432 originalna haikua u 12 kasan rengi, i kao takva prevedena na japanski, engleski, slovenski, mađarski, talijanski, njemački, španjolski, portugalski i kajkavski jezik, ali i glagoljicu...

Iz predgovora G. Rajan:

Pisanje poezije uglavnom se smatra samotnjačkom aktivnošću u kojoj pjesnik piše iz prostora osame, a možda čak i usamljenosti. Međutim, od davnih vremena, japanska renga bila je sredstvo suradnje, usklađivanje s riječima drugih i produbljivanje razumijevanja između pjesnika-sudionika. Ova knjiga sustvarateljski povezanih stihova iz Hrvatske primjer je onoga što se može postići kada pjesnici rade zajedno i hramonično.

U knjizi Petolisna djetelina: niz kasen-rengi Đurđa Vukelić Rožić, Nina Kovačić, Silva Trstenjak, Mihovila Čeperić-Biljan i Miroslav Vurdelja predstavljaju kasen-renge od 36 stihova, izvorno napisane na hrvatskom jeziku. Forma kasen-renge korištena je kao predložak za pisanje rengi i izvan Japana, ali razumijevanje njene složenosti i normiranja teklo je sporo i izolirano. To je proizašlo iz strogih i tradicionalnih pravila kojih se treba pridržavati u pisanju te iz specifičnih stihova za određeno godišnje doba i njihovog povezivanja.

Predstavljanje knjige "Lovci na iluzije" autora Zorana Jurišića

U petak, 5. prosinca u 18 sati u Gradskoj knjižnici Rijeka održat će se promocija knjige "Lovci na iluzije" autora Zorana Jurišića. Susret organizira riječki Ogranak Društva hrvatskih književnika.

U današnje doba brzog ulaska u literaturu i laganih tema za razne „uspješnice“, čitatelj i kritičar začudi se kad naiđe na seriozan povijesni roman, kakav nalazimo u produkciji Zorana Jurišića, poznatog literarnoj publici po zahtjevnim projektima. Međutim, možda je upravo pravi čas da se podsjetimo kako je čovječanstvo napredovalo upravo tamo, gdje je mit držao svijet na okupu: u njemu je bila poezija, filozofija, povijest, odnos zemaljskog i nebeskog, korijeni postanka: sve što je čovjeku trebalo da se ne bi osjećao izgubljenim na tvrdoj zemlji, pod nebeskom kapom. Danas naprosto „izbačen iz mita“ i prepušten površnim idolima novca, uspjeha, brzine i prestiža, čovjek je zapravo siroče, nemoćno izgraditi vlastitu sliku svijeta i vremena.

Jurišićev je roman oslonjen na ilirsku i ranokršćansku tradiciju. Donosi sliku naselja, stanovnika i običajnog života na prostoru oko brda Perun, u današnje vrijeme poznatom kao

Poljička planina. To je svijet druida i starovjeraca, koji vjeruju u mitsku Mokoš, Velesa i Peruna, s točno podijeljenim ulogama i utjecajima, a koji se odražavaju u ciklusima ratarske godine. Gromovnik Perun najmoćniji je vrhovnik među njima: on ubija Zmaja, biće podzemlja, koji utjelovljuje zle i mračne sile, vrebajuće na ljudsku dušu. Po živahnim i likovno upečatljivim Jurišićevim opisima, lako je zamisliti prvotni krajolik: vrleti Mosora, rijeke Žrnovnice i more, kamo su plemenski vođe doveli prva pokoljenja Hrvata. Divlje, lijepo, netaknuto i puno snage – baš kao i ljudi koji će krajolik preobražavati, podrediti svojim potrebama i nastaniti životom.

Božica Jelušić

O autoru

Zoran (Ante) Jurišić rođen je 21. veljače 1961. godine u Imotskom. Osnovnu školu pohađao je u zavičaju svojih roditelja, Viru kod Posušja. Srednju školu završio je Splitu, gdje je nakon toga upisao Elektrotehnički fakultet, na kojemu je diplomirao 1985. godine.

Poeziju piše od rane mladosti, a do sada objavio je slijedeće knjige poezije: Lađa bez kormila, „Napredak“, Split, 2000.; Nebo je moja domovina, Matica hrvatska Podstrana, Podstrana, 2004.; Sijač na poljima snova, Matica hrvatska Podstrana, Hrvatski feniks - Split, Podstrana, 2005.; Pjesni od suza skovane, Ogranak Matice hrvatske Podstrana, Podstrana, 2010. Godine 2014. dr.sc. Hrvojka Mihanović Salopek uređuje i vrši izbor do tada objavljenih radova pod nazivom Izabrane pjesme, Ogranak Matice hrvatske Podstrana, i to je njegova peta objavljena knjiga. Objavljivao je poeziju i prozu u manjim listovima, a rukoveti pjesama objavljivane su u tjedniku za kulturu Hrvatsko slovo, u Zagrebu, te časopisu Osvit, u Mostaru. Godine 2016. tiska povijesni roman Knjiga od očaja, Matica hrvatska Podstrana, Podstrana, roman Perunova djeca, 2018. godine., te dva romana u jednoj knjizi Bujice i naplavi i Epilog, 2022. god., kao dijelovi hrvatskog literarnog povijesnog četveroknjižja. Godine 2025. objavljuje povjesni roman Lovci na iluzije, Biokovo, i OMH u Podstrani. Ovo je Jurišićeva deveta objavljena knjiga.

Član je Društva hrvatskih književnika u Zagrebu i Društva hrvatskih književnika Herceg Bosne u Mostaru. Djelatni je član Matice hrvatske u Podstrani, u kojoj je dvadeset dvije godine uređivao list za kulturu i društvena pitanja Podstransku reviju, glasilo Ogranka Matice hrvatske u Podstrani. Pored toga je aktivno sudjelovao i u organizaciji okruglih stolova te znanstvenih skupova i tribina u organizaciji Ogranka Matice hrvatske u Podstrani, te uredio više od trideset knjiga poezije i proze drugih autora. Pisao je brojne osvrte o književnosti, kulturi i politici, objavljene na raznim adresama. Bio je sudionik Domovinskog rata kao hrvatski vojnik dragovoljac. Živi i stvara u Podstrani.

"Potreba za filozofijom prirode"

U petak, 5. prosinca s početkom u 18 sati u održat će se javna tribina "Potreba za filozofijom prirode" povodom izlaska 3. broja časopisa Kozmologija i 250 godina rođenja F. W. J. Schellinga.

Vrijeme u kojemu živimo obilježeno je dubokom krizom kako filozofskog mišljenja, tako i prirodoslovno-znanstvenog mišljenja. Navedeno je vidljivo u izostanku otkrića novih

fundamentalnih teorija u posljednjih stotinjak godina, kao i izostanku jedne cjelovite slike svijeta koja bi odgovarala potrebama našeg vremena. Redakcija časopisa Kozmologija smatra kako je za promjenu takvog stanja nužan rad na uspostavi jedne suvremene filozofije prirode. Za takvu zadaću filozofija prirode F. W. J. Schellinga, čija se 250. godišnjica rođenja obilježava ove godine, predstavlja i dalje živo te inspirativno naslijeđe.

[Prijave na događanje primaju se putem obrasca ovdje.](#)

Na predstavljanju trećeg broja časopisa Kozmologija, posvećenog Schellingu, govorit ćemo o aktualnosti shvaćanja prirode kao vidljivog duha i duha kao nevidljive prirode. Osim toga, članovi Instituta za kozmologiju i filozofiju prirode, dr. rer. nat. Petar Pavlović i dr. rer. tech. Ivan Radiček, predstaviti će radove sadržane u novome broju - u kojima se u okviru filozofije prirode dotiču i teme iz fizike, biologije i medicine.